

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618202706
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4618202706.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpená: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, V., zastúpený: AK Vavrinčík s.r.o., so sídlom Hurbanova 1, Nové Mesto nad Váhom, IČO: 52 619 818, o zaplatenie sumy 2.303,33 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 21.06.2019, č. k. 6Csp/112/2018-150, takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 66,34 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05% p.a. zo sumy 66,34 eura od 05.01.2016 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

V ostatnej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie do sumy 13,20 eura s príslušenstvom zastavil, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej výške. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca pôvodného žalobcu Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok uzatvoril so žalovaným dňa 15.08.2014 zmluvu, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.500 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 71,81 eura v počte splátok 60, pričom výška splátky je uvedená aj s poisteným. Celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 1.687,40 eura a celková čiastka k úhrade 4.180,40 eura. Bola dohodnutá fixná úroková sadzba 25%, výška RPMN 25% a priemerná hodnota RPMN 18,9%. Termín konečnej splatnosti bol stanovený na 8/2019. Žalovaný si riadne neplnil svoje povinnosti splácať dlh a preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.10.2015 označeným ako predžalobná upomienka upozornil žalovaného, že ak do 05.12.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 8/2015, bude oprávnený úver zosplatiť. Listom zo dňa 30.12.2015 došlo k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru a žalovaný bol vyzvaný k úhrade celého dlhu s tým, že úver bol zosplatený dňa 19.12.2015. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 37 ods. 1 OZ, § 43, § 44 OZ, § 52, § 53, § 54 OZ, § 9 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. ako aj § 100 a § 103 OZ a § 565 OZ. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. Nakoľko vo veci bola vznesená námietka premlčania, súd sa zaoberal jej dôvodnosťou. Z ust. § 103 OZ vyplýva, že dohoda medzi veriteľom a dlžníkom urobená na základe § 565 o splnení dlhu v splátkach umožňuje veriteľovi, aby od dlžníka požadoval vždy iba zaplatenie

tej splátky, ktorá sa stala zročnou. Každá zo splátok totiž predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 samostatne. Ust. § 565 umožňuje veriteľovi a dlžníkovi dohodnúť, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh a veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V danom prípade právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za predčasne splatný a tento zosplatnil dňom 19.12.2015. Ako vyplýva z bodu 2. predmetnej zmluvy, došlo k tomu v dôsledku omeškania žalovaného v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Podľa § 53 ods. 9 OZ k zosplatneniu dlhu možno pristúpiť až po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky. Pri dodržaní doby troch mesiacov je potom zrejme, že premlčacia doba začala plynúť vzhľadom na ust. § 103 OZ, najneskôr v septembri 2015 a vzhľadom na dátum splatnosti splátok dohodnutých v zmluve k 20. dňu v mesiaci začala premlčacia doba plynúť dňom 20.09.2015 a uplynula 21.09.2018, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 20.06.2018, teda po uplynutí 3 ročnej premlčacej doby ustanovenej v § 101 OZ. Vzhľadom na vznesenú námietku preto žalobu zamietol. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/26/2017. K námietke žalobcu, že námietka premlčania nebola kvalifikovanou námietkou poukázal na rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 11Co/257/2018, v ktorom sa okrem iného uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie neprihliadol na námietku premlčania na podklade názoru, že formulácia tejto námietky žalovaným nespĺňa požiadavku určitosti, tento názor súdu prvej inštancie nie je správny, ktorý prevzal argumentáciu žalobcu opierajúce sa o rozhodnutie pod sp. zn. 11Co/357/2016. Toto rozhodnutie bolo uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/203/2017 zrušené práve na podklade odmietnutia názoru o potrebe konkretizácie vznesenej námietky premlčania, ktorý NS SR označil za formalistický, priečiaci sa zmyslu a účelu zákona. Preto v danej veci dospel k záveru, že pre účinné dovolanie sa premlčacia určitého práva postačí, pokiaľ z prejavu možno vyvodíť, že sa konkrétny subjekt v spore o toto právo dovoľáva premlčania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a to v časti o zaplatenie 2.223,79 eura spolu s úrokom z omeškania a žiadal, aby v tejto časti zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2.223,79 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% z uvedenej sumy od 05.11.2016 do zaplatenia. Zároveň navrhol, aby odvolací súd konanie v časti o zaplatenie 66,34 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05% zo sumy 66,34 eura od 01.11.2016 do zaplatenia zastavil. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vecne správne. Listom zo dňa 30.12.2015 bol zosplatnený celý úver ku dňu 19.12.2015, čo žalovaný nerozporoval. Nesúhlasil s tým, že ak by mala plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky ako ustálil súd prvej inštancie, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pre okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 17Co/228/2016 ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/44/2018. Nad rámec uvedeného uviedol, že pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ust. § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, v spojení s ust. § 103 OZ, je nutné poznamenať, že ak sa žalovaný dostal do omeškania prvýkrát so splátkou zročnou dňa 20.08.2015, právny predchodca žalobcu ani nemohol pristúpiť k zosplatneniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr, ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20.11.2015, kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky a od tohto dňa začala plynúť všeobecná premlčacia doba troch rokov. Podporne odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/456/2006 a sp. zn. 21Cdo/426/2005. Ku dňu zosplatneniu úveru k 20.11.2015 bola neuhradená časť splátky splatnej dňa 20.10.2015 v sume 66,34 eura, preto vzhľadom na vznesenú námietku premlčania je táto časť pohľadávky premlčaná, preto zbral žalobu v tejto časti o zaplatenie sumy 66,34 eura s príslušenstvom späť a navrhol, aby odvolací súd v tejto časti konanie zastavil.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že sa plne stotožňuje s posúdením otázky premlčania súdom prvej inštancie v danom konaní. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41Co/3/2019, z ktorého citoval, že premlčacia doba plynie od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné plnenie žiada. Žalobca v rámci prostriedkov procesného útoku svojimi argumentmi popiera dikciu ust. § 103 OZ na judikatúru, ktorá je však v danom prípade bez právnej relevancie. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/13/2019 ako aj Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.

6Co/44/2018, ktoré v obdobných veciach zaujali rovnaký názor v otázke začiatku plynutia premlčacej doby ako súd prvej inštancie v prejednávanej veci.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po zistení, že odvolanie podala v stanovnej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti o zaplatenie 66,34 eura s prísl. rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a konanie zastaviť a v ostatnej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Podľa § 370 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

6. Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

7. Žalobca vzal žalobu čiastočne späť v čase po rozhodnutí súdu prvej inštancie, avšak predtým, ako rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a nakoľko žalovaný nevyslovil nesúhlas s čiastočným späťvzatím, odvolací súd podľa § 378 ods. 1 CSP pripustil čiastočné späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 66,34 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z istiny vo výške 66,34 eura od 05.01.2016 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie zastavil.

8. V ostatnej zamietajúcej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako bolo vyššie uvedené v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Žalobca vo svojom odvolaní ako odvolací dôvod uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, že vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ustanovenia neznamená iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho prípadne vyložil a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

11. Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský. Napokon v tomto smere ani jedna zo strán sporu námietky nemala a odvolací súd sa plne s právnym posúdením v tomto smere stotožňuje. Súd prvej inštancie tiež správne zistil, že pôvodný žalobca - právny predchodca súčasného žalobcu listom zo dňa 30.12.2015 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru v zmysle § 565 OZ, pričom v súlade s § 53 ods. 9 OZ tak urobil po tom, čo bol žalovaný v omeškaním so splátkou splatnou dňa v mesiaci august/2015 ako vyplýva z predžalobnej upomienky ako aj z prehľadu splátok a úhrad predloženého pôvodným žalobcom.

12. Odvolací súd sa stotožnil aj s právnym posúdením veci súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o premlčanie, vzhľadom na predčasné zosplatenie úveru. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Je zrejme, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v liste, ktorou dlh predčasne zosplatal, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným

celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v tomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ). Je pravdou, že tým zákonodarca defakto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ust. § 53 ods. 9 OZ), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne. Za predpokladu, že takto ustanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práva, teda že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva. V tomto prípade podľa názoru súdu bola premlčacia doba dostatočná na to, aby veriteľ uplatnil svoj nárok na plnenie celého predčasne zosplatneného dlhu na súde. Z uvedeného výkladu preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia doba začala plynúť dňom 20.09.2015 a uplynula dňa 21.09.2018, pričom žaloba bola podaná na súde až dňa 26.10.2018, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby ustanovenej v § 101 OZ. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd v ostatnej zamietajúcej časti, ako i v časti o náhrade trov konania, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

13. V odvolacom konaní mal úspech žalovaný a to v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP ako aj § 256 ods. 1 CSP, keďže k čiastočnému späťvzatiu nedošlo z dôvodu, že by žalovaný plnil, čiže zastavenie konania procesne zavinil žalobca a v ostatnej časti bol žalovaný plne úspešný, preto odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).